ఈ పిల్లకు పెళ్ళవుతుందా?

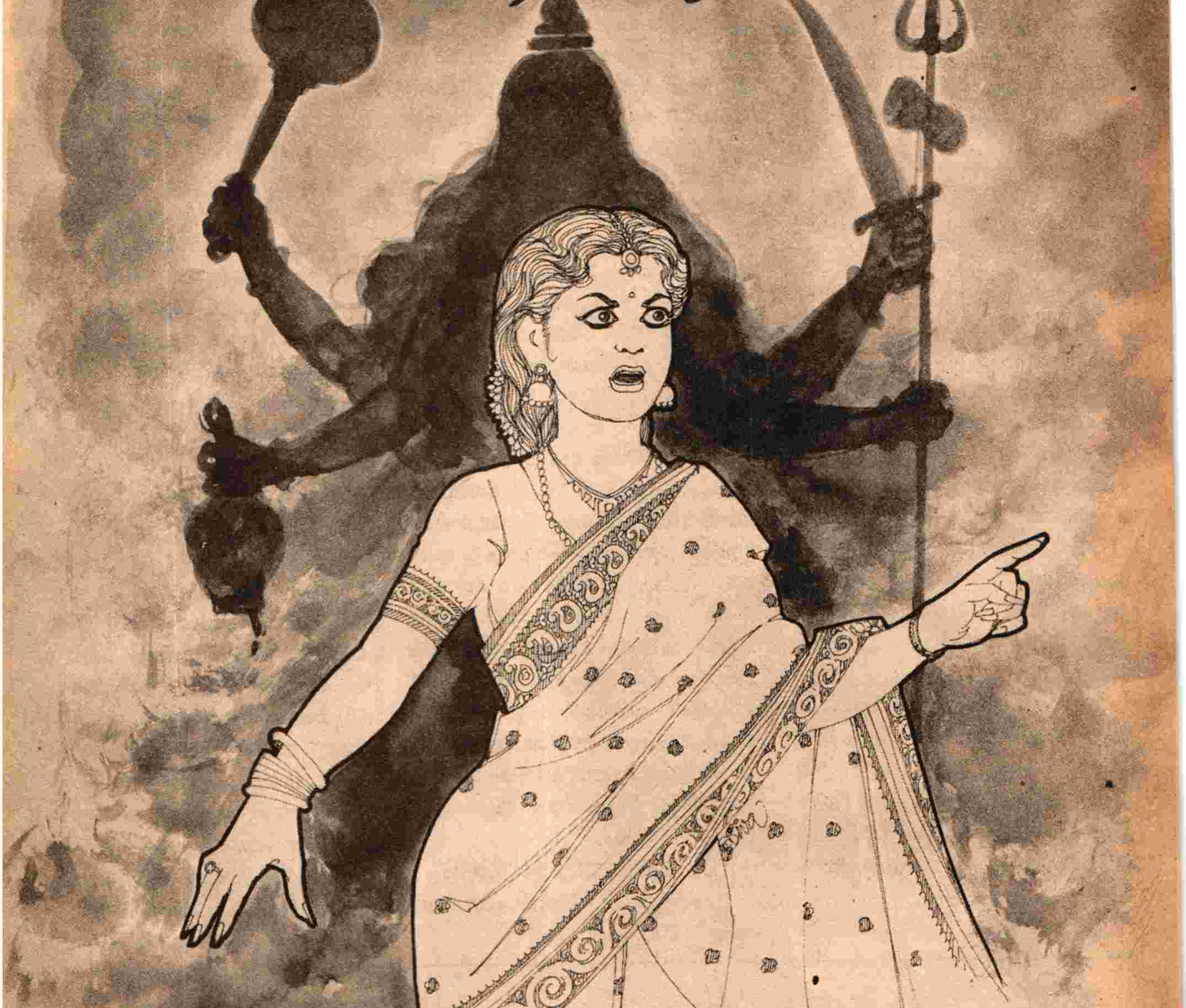

శారదా అశోకవర్ధన్

కొబ్బరాకులతో అందంగా తయారుచేసిన మంటపానికి పూలతో అలంకరణ దగ్గరుండి చేయిస్తున్న హేమసుందర్, శ్రీనివాస్ చెప్పిన మాటలు విని కుప్పగా కూలిపోయాడు.

మొగపెళ్ళి వారికి దింపుళ్ల కోసం ప్రత్యేకంగా పెద్ద సైజులో తయారు చేయించిన లడ్డూలు, సున్నుండలూ, బూందీ గంపలను లోపల గదిలో పెట్టడానికి వెళుతూ భర్తతో ఏదో చెప్పాలని మంటపానికేసి వొచ్చిన ప్రసూనాంబ భర్త చెమటలు కక్కుతూ అలా కుర్చీలో చతికిలబడడం చూసి ఖంగారుగా వొచ్చి శ్రీనివాస్ చెప్పిన వార్తవిని, కళ్లు తిరిగినట్టయి, అక్కడే కూర్చుండిపోయింది. విద్యుద్దీపాల తోరణాలను ఇంటిచుట్టూ కట్టిస్తున్న దినేష్ దూరంనుంచి ఈ దృశ్యాన్ని చూసి పరిస్థితేమిటో అర్థంకాక పరుగెత్తుకుంటూ వొచ్చి శ్రీనివాస్ ద్వారా విషయాన్ని తెలుసుకొని నిశ్చేష్టుడైపోయా

డు. నిమిషాల్లో వార్త పందిరంతా పాకిపోయింది. పన్లలో మునిగి సతమతమౌతున్న వారంతా మతి పోయిన వాళ్లలా చలనంలేకుండా వుండిపోయారు. గౌరీపూజ చేస్తున్న అవంతి ఒక్కక్షణం పూజ ఆపేసి కొయ్యబారిపోయినట్టు కూర్చుంది!

నవ్వుల చిరుజల్లులతో నిండిన ఆ ఇల్లూ, ఆ పందిరీ, ఒక్క త్రుటిలో విషాదంతో అలుముకు పోయింది.

గుసగుసలు!

రుసరుసలు!

కనుబొమల ఎగరేతలు!

ఆశ్చర్యంతో తెరుచుకున్న నోళ్లు!

బుగ్గ నొక్కుళ్లు!

క్షణంలో వాతావరణం మబ్బు కమ్మిన ఆకాశంలా మారిపోయింది.

"పెళ్ళికొడుకు కనబడటంలేదుట!" ప్రతీ నోటా ఇదేమాట. సినిమాల్లో కూడా పెళ్ళికూతురు కనబడ్డంలేదని చెవులు కొరుక్కోవడం, పెళ్లి కొడుకు తాలూకు వాళ్ళు తీవ్రంగా పెళ్ళి కూతురి వాళ్ళని నానా మాటలు అనేసి కోపంతో పందిట్లోంచి వెళ్ళిపోవడం చూశాంకానీ పెళ్ళికొడుకు కనబడ్డంలేదని వొచ్చిన వార్తకి ఎలా రియాక్ట్ అవాలో, ఏంచెయ్యాలో తెలీక తికమకపడిపోయి షాక్ తిన్నారు పెళ్ళికూతురి తల్లీ, తండ్రీ, అన్నదమ్ములూ, అందరూ!

"అయ్యగారూ! మంటపానికి పూలు చుట్టడం పూర్తయింది. మా డబ్బు లిప్పించండి" అని పనివాళ్లు అడిగేదాకా ఈ లోకంలోకి రాలేదు హేమసుందర్, ప్రసూనాంబ. ఈ వార్త వినగానే దీపాలు పెడుతున్న ఎలక్ట్రీషియనూ, కుర్చీలు తెచ్చిన ఫర్నిచరు షాపతనూ కూడా వాళ్ల డబ్బులు కూడా ఇచ్చెయ్యమని అడిగారు.

"ఉండండి ఇస్తాం. ఏమిటా తొందర? ఎక్కడికీ వెళ్ళిపోవడం లేదుకదా మేము" గదమాయించాడు పెళ్ళికూతురు అన్నయ్య శ్రీనివాస్.

"ఏమండీ! కార్డులు పంచేశాం. ఒకపక్కన వంటలైపోతున్నాయి. టిఫినూ, కాఫీలూ రెడీ కూడా అయిపోయాయి. ఇప్పుడు టైము మూడు గంటలైంది! ముహూర్తం నాలుగూ పన్నెండు నిముషాలకు! అప్పుడే మనం పిలిచిన వాళ్ళంతా పెళ్ళికి రావడానికి తయారవుతూ వుండొచ్చును. ఏ మొహం పెట్టుకుని వాళ్ళందరినీ పలకరిస్తాం? వచ్చినవాళ్ళకి ఏం చెబుతాం? ఈ ఏర్పాట్లకీ వాటికీ ఎంత డబ్బు ఖర్చయింది? అటు డబ్బుపోయి, ఇటు పరువూపోయి, ఏమిటండీ ఇలా జరిగింది? ఇక మన అవంతికి పెళ్లవుతుందా? ఎవరు చేసుకుంటారండీదాన్ని?" ఏడుస్తూ నెత్తీనోరూ కొట్టుకుంటూ పిచ్చిదానిలా అయిపోయింది ప్రసూనాంబ. ఈ వార్త మోసుకొచ్చిన పెళ్ళికొడుకు మేనమామా, పినతండ్రీ ఆ దృశ్యాన్ని చూసి కళ్లొత్తుకున్నారు. పెళ్ళికొడుకు తమ్ముడు దేవేందర్ ఏడుపు మొహంపెట్టాడు. కాస్సేపటికి తేరుకుని గడియారం చూస్తూ హేమసుందర్ వంకచూశాడు.

"అంకుల్! ముహూర్తానికి ఇంక అరగంటే వుంది! మిమ్మల్ని చూస్తూవుంటే నా గుండె తరుక్కుపోతోంది. అన్నయ్య ఎందుకిలా చేశాడో అర్థంకావడంలేదు. ఇంతకుముందే అతడు ఎవరినైనా ప్రేమించివున్నా ఈ పెళ్లి ఇష్టంలేకపోయినా, ముందే చెప్పేసివుంటే సరిపోయేది. అంతేకాని పిరికివాడిలా ఇలా సమయానికి పారిపోవడమూ, మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టడమూ నాకు ఏమాత్రం నచ్చలేదు. అతడి తరపున నేను క్షమాపణ చెప్పుకుంటున్నాను.

"ఐ... యామ్.. వెరీ... సారీ" అన్నాడు.

"అంతా మా ఖర్మ బాబూ" అంది ప్రసూనాంబ నెత్తికొట్టుకుంటూ.

"మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే ఇదే ముహూర్తానికి మీ అమ్మాయిని నేను చేసుకుంటాను" అన్నాడు దేవేందర్.

అతడి మాటలకి అందరూ అతనికేసి చూశారు. ఎవరికీ నోట మాటరాలేదు. మామూలుగా అయితే మరో అరగంటలో ఈ అమ్మాయి అతనికి వదినగారై వుండేది. వొదిన తల్లితో సమానం అంటారు. కానీ ఇప్పుడేమో...?" ఆలోచించలేక కళ్లు తిరిగినట్టయితే, మోకాళ్లమీది గడ్డాన్ని ఆనించి ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నారు హేమసుందర్‌గారు.

ప్రసూనాంబ నోటమాటరాక, అవుననాలో, కాదనాలో అర్థంకాక అరగంట అయితే మరిదిగా ఆమె కాళ్లకి దండంపెట్టే నిల్చునే వ్యక్తిని ఇప్పుడు భర్తగా భావించి అతడికి దండంపెట్టాలని ఎలా చెప్పాలో అర్థంకాక, అయోమయంలో పడిపోయి స్తంభించిపోయింది ఆమె. పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న కొందరు సరాసరి ఈ సమస్యని అవంతికే వొదిలేశారు.

అవంతి కాసేపు బాగా ఆలోచించి తన భావాలను వ్యక్తంచేసింది.

"చూ డండి! 'బర్త్... ఈజ్... ఆక్సిడెంటల్!" అన్నారు పెద్దలు. ఒక పిల్లాడు ఈ దేశంలో పుడితే ఇండియన్ అయ్యాడు. మరో దేశంలో పుట్టుంటే 'ఆ దేశస్థుడై వుండేవాడు. అలాగే ఈ ప్రాంతంలో పుడితే మన భాష మాట్లాడతాడు. మరో ప్రాంతంలో పుడితే ఆ భాషే మాట్లాడతాడు. అలాగే మనింట్లో పుడితే మన కులం. మరో ఇంట్లో పుడితే వారి కులం! అలాగే 'మేరేజెస్ ఆర్ మేడ్ ఇన్ హెవెన్!" అంటారు. ఈ పెళ్ళి అనుకున్న విధంగా జరిగుంటే అతను నాకు మరిదై ఉండేవాడు. లేదు కనుక ఇప్పుడితడు అందరిలాగే ఏమీకాడు. కనుక ఈ ముహూర్తానికి నా పెళ్ళి నిస్సందేహంగా ఇతడితో కానిచ్చెయ్యండి! ఇదొక పెద్ద సమస్యగా, నేను మీకు భారంగా కాకూడదు" అంది.

అందరి హృదయాలు తేలికపడ్డాయి.

ప్రసూనాంబ సంతోషంతో కూతుర్ని కౌగిలించుకుంది.

"అమ్మా! తొందరపడి ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోకమ్మా బాగా ఆలోచించుకుని చెప్పు. నువ్వు మాకేమీ భారంకాదు" అన్నారు హేమసుందర్ గారు కండువాతో కళ్లొత్తుకుంటూ.

"ఆలోచించుకునే చెప్పాను నాన్నా! మిగతా కార్యక్రమం కానివ్వండి" అంటూ గౌరీపూజలో నిమగ్నమైంది అవంతి.

"బాబూ! దేవేందర్! అమ్మాయి ఒప్పుకుంది" అన్నారు హేమసుందర్ దేవేందర్‌తో

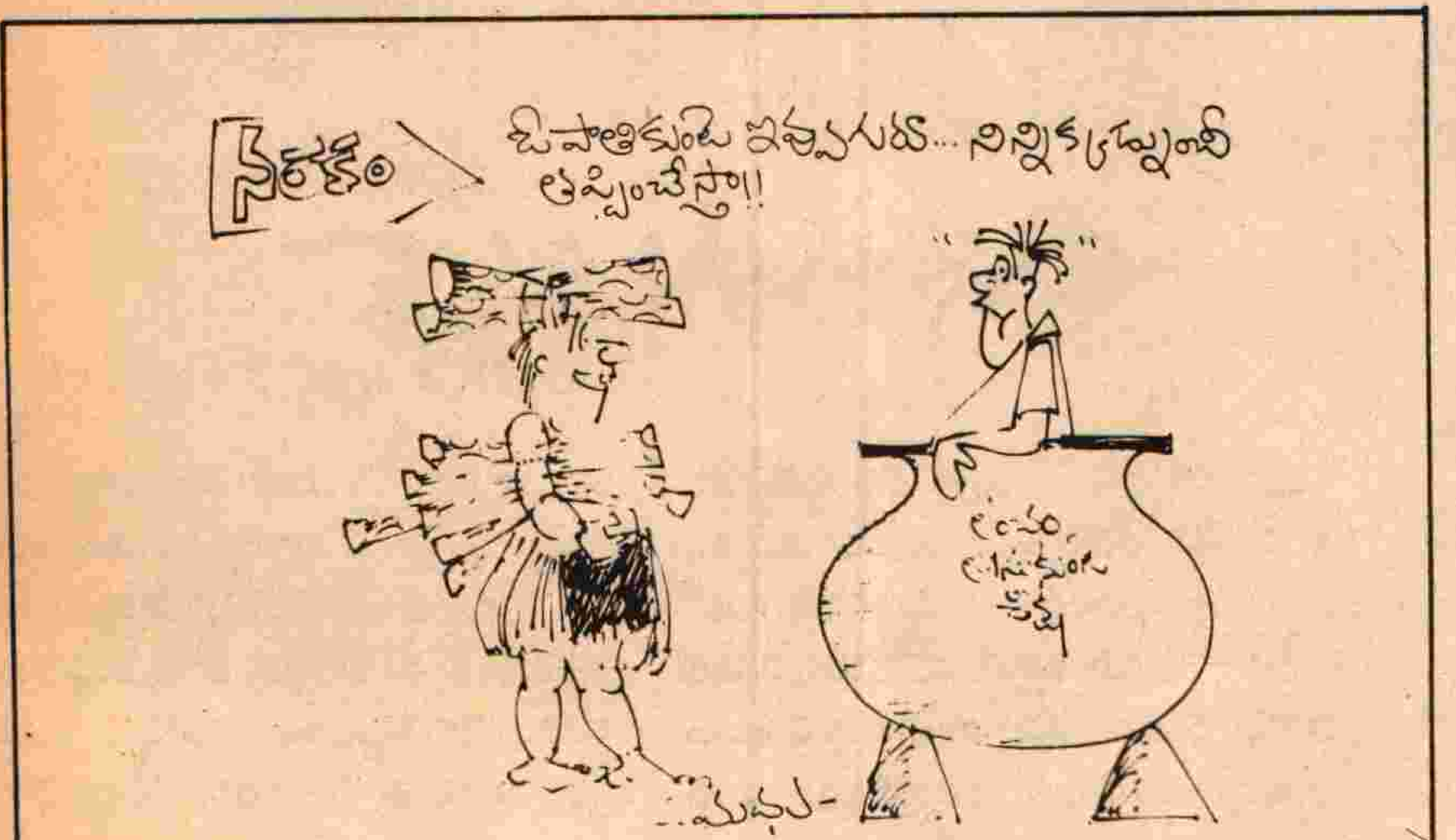

"వెరీగుడ్!" అని "అంకుల్ ఒక్క రిక్వెస్టు! మిగతా విషయాల్లో తేడా ఏమీలేదు. కాకపోతే మీరు నాకొక మోటార్ సైకిల్ కొనివ్వాలి! అదొక్కటే అన్నయ్యతో మీరొప్పుకున్న వాటికన్నా నేను అదనంగా అడుగుతున్నది. ఏమీ అనుకోకండి" అన్నాడు.

హేమసుందర్ గుండెలో రాయిపడింది. ఇప్పటికే ముప్పైవేలు, ఇరవై తులాల బంగారం, బట్టలూ, అలమార, మంచాలూ, డైనింగ్ టేబులూ, కుర్చీలూ, టీపాయ్, కలర్ టీవీ ఇవన్నీ ఇవ్వడానికి తాతలు దిగొచ్చారు. ఇతగాడు కొత్తగా మోటారు సైకిలు కూడా అడుగుతున్నాడు. అంటే కనీసం మరో ఇరవై వేలు! ఎక్కణ్ణుంచి తేవాలి!" గుడ్లు తేలేసి గుటకలు మింగుతూ కూలబడ్డారు హేమసుందర్‌గారు. చీరకొంగు నోట్లోకి అడ్డం పెట్టుకుని వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది ప్రసూనాంబ. శ్రీనివాస్, దినేష్‌లు ఈ దృశ్యాన్ని చూడలేక, ఈ సంఘటనలకి తట్టుకోలేక చాటుగా ఒక మూల కూర్చున్నారు విధిని నిందిస్తూ.

"పద మామయ్యా వెళదాం!" అన్నాడు దేవేందర్ తిరుగుముఖం పడుతూ.

"ఆగండి! మోటారు సైకిల్ ఒక నెలలోగా కొనిస్తాను. ఇవి చేతులుకావు కాళ్లు కాదనకు బాబూ!"

బతిమిలాడారు హేమసుందర్‌గారు.

"నాకు సుజుకి మోటారు సైకిల్ ఎలాట్‌మెంట్ వచ్చిందండీ! ఒక వారంలోగా డబ్బు కట్టి తీసుకోవాలి" సణిగాడు దేవేందర్.

"ఎలాగో చూసుకో బాబూ! లేకపోతే కట్నం డబ్బులోంచి కొనుక్కుని" ఏదో చెప్పేలోపలే "ఆ డబ్బు ఏనాడో పెళ్ళి ఖర్చులకే అయిపోయింది" వెనక్కి మళ్లుతూ అన్నాడు దేవేందర్.

"బాబూ! నామాట మన్నించు! ఏదో ఏర్పాటు చేసుకో! ఒక నెలలో డబ్బిచ్చేస్తాను" దేవేందర్ చేతులు పట్టుకుని బతిమిలాడుతున్న తండ్రిని చూసి—"నాన్నా! ఆడపిల్లని కన్నంత మాత్రాన ఆత్మాభిమానం చంపుకుని అలా కాళ్లు పట్టుకుని బతిమిలాడక్కర్లేదు. ఈ పెళ్లి నేను చేసుకోను!" నిశ్చలమైన కంఠంతో గట్టిగా చెప్పేసింది అవంతి. ఆమెకోపంతో ఊగిపోతోంది. దేవేందర్ వైపు అసహ్యంగా చూసింది. ఆ చూపులు 'ఛీ!' అన్నట్టుగా ఉన్నాయి.

"అమ్మా! ఏమిటిది?" కూతుర్ని వారించబోయారు హేమసుందరుగారు.

"నాన్నా! అతడు గుణంలేనివాడని నిరూపించాడు. ఇతడు డబ్బు మనిషినని రుజువు చేసుకున్నాడు. ఇటువంటి వారితో వియ్యమందడం మీకు అప్రతిష్ట! నాకు తలవంపు! అతణ్ణే వెళ్ళిపొమ్మనండి. ఈ పెళ్ళి ఈ రోజు జరగడంలేదని వొచ్చిన వాళ్ళకి చెప్పించండి!

నాకు ఉద్యోగముంది! నా బతుకు నేను బతగ్గలను. జీవితంలో పెళ్ళొక్కటే ముఖ్యంకాదు. పెళ్లి అవసరమే. కానీ ఇలా గుణహీనులనీ, డబ్బు మనుషులనీ, ఎవర్నో ఒకర్ని కట్టుకుని కళ్లు మూసుకుని గడిపేకాలం కాలం మారింది! ఆడపిల్ల గొడ్డులాంటిదికాదు నోరు మూసుకుని పడుండటానికి! పెళ్లి నాకెంత అవసరమో అతడికీ అంతే అవసరం! నా ఇష్టం వొచ్చిన మనిషి, నాకు నచ్చినప్పుడు పెళ్లి చేసుకుంటాను. లెట్... హిమ్... గో" అంటూ ఉరుములా అరిచిన అవంతిని చూస్తూ బొమ్మలా నిలబడిపోయారు అందరూ. ఆమె గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

అవమానంతో తలతిరిగిపోతూ వుంటే తల వంచుకుని వెళ్లిపోతున్న దేవేందర్‌ని అందరూ జంతువుని చూసినట్టు చూశారు.

పెళ్ళికి వస్తున్న వాళ్ళందరికీ అవంతి స్నేహితులే అక్కడ రాసిపెట్టిన బోర్డుని చూపించారు "పెళ్ళి కాన్సిల్ అయింది. సారీ... ఫర్... ది ఇన్‌కన్వీనియన్స్" అని!

ఆరోజు అక్కడికొచ్చిన వాళ్లంతా అవంతి ధైర్యాన్నీ, ఆలోచనల్నీ మెచ్చుకున్న వాళ్లే!

"సహనశీలుడుకి ఆగ్రహం వొస్తే తట్టుకోవడం కష్టం" అంటారు. కానీ ఆడపిల్ల ఆగ్రహిస్తే? ఇలా అవినీతికి ఎదురు తిరిగితే? మరో దుర్గావతారం!" అన్నారు కొందరు. "కన్యాశుల్కం" పీడ వొదిలింది. 'వరకట్నం' బెడద పోవాలంటే ఆడవాళ్లే ముందుకు రావాలి' అన్నారు కొందరు.

అవంతి కళ్లు నీళ్లతో కడిగినట్టు మెరిశాయి. మర్నాడు తెరవబోయే యూనివర్సిటీలోని స్పెషల్ కోర్సులూ, అప్లికేషన్సూ గురించి ఆలోచిస్తూ, తనకు ఉద్యోగంలో కూడా పనికొచ్చే కోర్సుల గురించి ఆలోచిస్తూ!

"ఈ పిల్లకి పెళ్ళవుతుందా?" అని నాన్నగారూ, అమ్మా సమాజం దుమ్మెత్తిపోస్తారనుకున్న అవంతి ఎంతో బరువు గుండెల మీద నుంచి దిగినట్టు తేలిగ్గా నిట్టూర్చింది! తన చుట్టూ వున్న వాళ్లందరూ చెవిలో మెల్లగా "నేటి కుళ్ళు వ్యవస్థను పెకిలించడానికి కావలసినవారు నీలాంటి వారే! నీకు తప్పకుండా తగిన వరుడితో పెళ్ళవుతుంది!" అని చెప్పినట్టుగా అనిపించింది. అవంతి పెదవుల పై చిరునవ్వు చిన్నగా వెలిసింది.

** ** **

భారతీయం

తపస్సు

కళ్ళు మూసుకు లోకాన్ని చూస్తే
కాదది తపస్సు
అది తమస్సు
నెత్తికెక్కిన కళ్ళతో లోకాన్ని చూస్తే
కాదది తపస్సు
అది రజస్సు
కానీ, నీలోని ఆరు శత్రువుల
అంతుచూడగలిగితే
అదే తపస్సు
అదే ఉషస్సు

డా. ముక్తేవి భారతి